

RUNOT
JA RAKKAUDESTA
KUOLEMASTA

PENTTI S. VARIS

runot rakkaudesta ja kuolemasta

samat ovat kuin kalvo syvän veden päällä

samat ovat sondeja

L. Wittgenstein

Pentti S. Varis

runot rakkaudesta ja kuolemasta

© 2012 Pentti S. Varis

ISBN: 978-952-498-673-1

Kustantaja: Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

Kannen kuva: Pentti S. Varis

I

Piirretty maailmankaikkeus
kuin ankeutettu sydän,
kuin lähteet hietapohjin,
jään kiemuroimin

kun kutsuhuutojen kuuhut
vuodatti kuuntelemaan yöhön
selväpiirteisen metsänreunan
ja teerien kukerruksen yössä

saatoin olla aivan hiljaa ja uskoa
lämpöihin, joita mielikuvat
tarjosivat ennen

minut on välitetty liikaan, elää
tarjoustaikku kyynelvuon
Teen luettelon siitä, mitä pitäisi olla:
kaikki toisin.

”En ole kuin muut, en ole kuin tulisi olla.”
Siksi aina
kotimatalla minulta pääsee itku
olen lakastunut, usvankostea yö
aina kotimatalla itken
kyyneleitä, OK.
ja en ole.

Murheellani taitaa olla
Jumalan mahdollisuudet
ylittävä dimensio

vailla olon ulottuvuus,
murhe lohtua vailla
mahtisanojen ankeus,
avautua harmoniassa

Minua saa sanoa käärmekansaksi,
otsanauhojen riviksi
matelua mamren tammistossa
askeleiden suuntailua,
nousevien päiden väistöliikkeitä,
etsintää

ihmisen, murtuneen kiteen
nyt näemme, tarkatkaa, särö se on
karkaistu ja haukkaamaton se on.

mutta myös maailmanviiva
kidevirheiden paljous,
sydänsyke, itkulaulumaa
kaunis, kallis Karjala

Kaiken rakenteet
symmetriarikkojen lapset
muodostavat äänet ja valot,
katsojat ja nauttijat
ja ne, jotka eivät

Kotimaan kasvot,
minun kauniit kasvoni kirkastuvat
tilleyn kirkkaassa valossa
johtoteltassa upseerit

Maan ääniä Kattilaisten suunnassa
Satelliitinsirinä päässäni
aamutaivas vielä musta.

Me marssimme Kattilaisten tietä
maan ääniä parikaapeleissa
radiohäirintää

Yössä uskottiin lähtökäskyt
tänään ei vielä tuullut
tyhjiin silmät ja käsi ammentuivat
huomenna on Morgen.

Tuulen äänet, lähtöloitsujen hämära
pään päällä autiuden linnunlaulu
unohdettu, tavoittamaton

Olen usvankostea syys
pojat juoksevat notkein säärin
yli muistojen autereisen sfäärin
minä myös, minä myös!

Yö sisässäni värähtää vihdoin
kelluvat kaislat ja hankapuu
virrassa lipuu iäntäysi
valo, kaukana jo

II

Pieneksi tiet on tehty, harvailoisina ne sateessa välkkyvät.
Kulkuni on myös pientä, haluttua, halaavaa.
Himmeät halavat reunustavat kulku-uriani.Reunaavat.
Olin suuri, suurta. Surut pienet. Kuvittelin itselleni yskättävän, suuren ja mahtavan.
Eräänä päivänä tajuntani raottui: yskättäväni, yskättäväni. Mikä, kuka, ken olitkaan olematta olemassaolossa ollen, vaikea selittää tätä.

Heittäytyminen, lakitus, eteeni tulvittivat kaiken väärään.
Herräsivät nuo, sanon, vainolaisuudet. Maat imivät poraan. Tietokannat jaa.
Yhtenä päivänä puhelin, toisena radio. Kolmantena tiskikone ja teevee.

Se päivä ei ohitse vielä. Lakastuva tupakkamaa. Sen lehdet
kuolinkouristuksissaan kärhiänsä syöksevät
ymmärrät varmaan, lehtimadon laulun
kun se mittaa mittaamatonta.
Saavuttaa sadun. Saa ystävänsuudelmia, yskättävänsä saa.

Tukkoiset rannat kivet aaltolähteinä pärskivässä
Meri, ikimeri, suola ja levä. Aurinko, meren tuttu.
Kallio, rantakallion kivi, päivän jäljeltä lämmin
jalkaani karhentaa.
Yksinkertaisuudet saavat lakata. Kaikkeus humaa, tumma humi, kumu, sumu, suu
Yksinkertaisuuksien on lakattava. Sallittu jäädä vain yhden. Ikiepätoivon ja
varmuuden
kaiken kiitettävyydestä.

Jokainen lehti liittyy ruumiiseen
niistä muodostuu kuin marjakuusi.
Tyhjää kaikki. Pyrkimys täyteen merkitsemättömyyteen on tullut, on tullut aika
pärskiä ympeyryäaltoja harmaan limakiven lailla.

On tullut aika syöstä. Menetetty aika kiertää. Tuntee kaikki polut kuljetuiksi.
Hypätä ja lentää. Avata uusi ovi, jossa uusi huone epäämätön on.

Laskin kuulottimen ja sydämeni mieli oli rauhaa.
Siinä ei ollut sanoja, ihminen en enää ollut. Peruutettu.

OK. Peruutun.
Perun peruni ja peruututun.
Hupini on löytää hupini.
Sanat sanoja sanovat, sanoissa sanoo.

Tyhjänpuimakoneen korjauspajatus
aamuisin soi läpi
Kuukka saa naurut sen hyvästä.

III

Moneen pitäytynyt kulmikas minuus saa varmuutta olemisestaan
auringon valokehän vaipuessa unessa olevaa avaruutta vasten
Kenellä tieto, kyselevä etsii. Tuskin. On aamu. Vielä on yö.

Pursotan sateita aamusta, niiden pilvet elävät. Kuulevaa vastaan on tuuli.
Monta sanotun sanan ihmetyksenlyömiä aamua odottaa.

Sanomaa täytyy kärvistää esiin varras sihisten.
Uunit valavat muotkaa, tuhkat kahisevat illassa,
emäntien silmät silmätysten kysyvinä jääneet eteen,
tiedot vaihdettuna vaipuen
hiljaisuudeksi.

uutinen ostettiin tulvaveden hinnalla tiheydeksi
erkanevan salaperäisyyden takaa askeleiden laahustava ääni.

paljonko maksaa astua päivää
soratien kuumuutta vastaan
nousevat pensaat ruskeaksi paahdoin,
auringon vinokunta.
Ymmärtäkää, ja jos ette, laskeutukaa korkeuksistanne;
minulla ei muuta sanottavaa.

Ei-kenenkään korvat
taittavat sanottavasta
äärettömyyden kehän

On vielä yö. Merkit, juonteet, parametrit, mistä te saitte ne kaikki.
Ja ydinkysymys vielä, miksi, miksi?
Parametreja tihkuen he saapuvat vasten funktioitani. Minun on
Noin parametreja tihkuen he jyrkentävät kaareni
ja luovat ehdottoman tahdon jäädä tähän hetkeen.

Ilon parametrit, synkeyden alkuehdot,
kaipauksen kaikki säätötekijät siinä

Kauan ihmettä katsoin
seisoen päivän puolella mäkeä.
Kun käki kukahti, sydämeni sykähti.
Parametreista kehkeytyi kannel sielun soittaa. Mutta kenen.
Tänä yönä oli mustarastaiden vuoro tehdä se,
huomenna limaiset konnat ja sitten koko kesän peili,
suuri kuvastin.

Kirjoittaja on espoolainen matemaattisten aineiden lehtori. Hän on aloittanut runojen kirjoittamisen jo lukiolaisena. Hänen pääharrastuksiaan fysiikan opetuksen uudistamisen ja taiteiden ohella ovat tietoisuuden tutkimus ja uusi genetiikka, joista hän on kirjoittanut säännöllisesti nettiin osoitteella tiede.fi keskustelut.

Runoissaan hän pyrkii (vuodesta 1963 alkaen) musikaalisuuteen jopa niiden sisällön kustannuksella. Tästä huolimatta myös sisältö on saanut sijaa.

Hän on laajasti perehtynyt runouden kenttään, mikä ei voi olla heijastumatta runojen muodossa ja sisällössä.

Jäljelle jää vain itsen syvenevä epäys
sisään virtaava vilu
ympyröiksi ruumiissa ryhmittyvää
ikiyö äärellä kylmän tuhkan

itselleni testamenttaisin enää
armonanomukset kera satakielen laulun lehvistön sisässä

savun leijuessa nuotiosta
silmät, Aylin silmät, savu, vasu ja pääläen keskus
tuntuu kuin minuun olisi asettunut ikuinen tämänhetkisyys

viimaa villit kellot soivat
aamut aukeavat linnunlauluun
autiotalon harjalla viirii
näkyvätön tuulikukko,
viuhtova, vauhtova viiman myötä
värähtämättömänä oppaana totuudellisuuteen

